

Funding services/KKo

21.10.2025

BFRK/1/060/2025

Saaja: Eduskunnan sivistysvaliokunta siv@eduskunta.fi**Viite:** Kirjallisen asiantuntijalausunnon pyyntö**Asia:** HE 138/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Business Finland kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää seuraavia huomioita asiaan:

Suomi on tunnistanut korkeatasoisen osaamisen ja TKI-toiminnan merkityksen kilpailukyvyyn, tuottavuuden kasvun ja hyvinvoinnin perustana. Talouskasvun turvaamisesta ja julkisen talouden vahvistamisesta nousevat tarpeet Suomen T&K-panostusten kasvattamiselle on hyvin vakuuttavasti analysoitu ja perusteltu useissa selvitys- ja valmisteluhankkeissa¹. Lakia valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 (T&K-rahoituslaki) on kiitetty muun muassa siitä, että se vähentää TKI-järjestelmämme heikkoutena pidettyä julkisen T&K-rahoituksen ennakoimattomuutta.

Esitys T&K-rahoituslain 2 § muutokseksi pienentäisi T&K-menolisäystä 40 miljoonalla eurolla sekä vuosina 2026 että 2027. Toisena muutoksena olisi BKT-ennusteen perusteella tarkistaa menolisäyksen määrää kahden vuoden välein nykyisen neljän vuoden sijasta. Hallituksen esityksessä arvioidaan, että muutoksilla ei olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksiin, korkeakouluihin eikä tutkimuslaitoksiin. Business Finland pitää kuitenkin mahdollisena, että muutokset horjuttaisivat yritysten luottamusta julkisen rahoituksen ennakoitavuuteen ja sitä kautta vähentäisivät niiden halukkuutta suunnata omaa rahoitustaan kunnianhimoiseen ja markkinoista kauempana olevaan T&K-toimintaan. Tämä puolestaan heijastuisi kielteisesti yritysten yhteistyöhalukkuuteen korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa.

T&K-panostusten kehitystä tarkasteltaessa on huomattava, että muuhun innovaatiotoimintaan kuin T&K-työhön kohdistuvia rahoituskannusteita ollaan vuosina 2025–2026 leikkaamassa yhteensä 47 miljoonalla eurolla. Tämä leikkaus tulee vähentämään startup- ja syväteknologiayritysten julkista ei-T&K-rahoitusta ja haittaa sen vuoksi korkeakouluissa ja tutkimusorganisaatioissa tehdyn tutkimuksen kaupallistamista.

Julkisen talouden tilanne huomioon ottaen esitystä on sen riskeistä huolimatta pidettävä ymmärrettävänä ja toteuttamiskelpoisena. On erittäin tärkeää, että ei peräännytä politiikkapäätöksen ytimenä olevasta periaatelinjauksesta, jonka mukaan valtio kasvattaa T&K-panostuksiaan kohti 1,2 prosentin osuutta bruttokansantuotteesta vuosikymmenen loppuun mennessä.

¹ esim. (a) Vihriälä, Vesa; Holmström, Bengt; Korkman, Sixten; Uusitalo, Roope, Talouspolitiikan strategia koronavaikeissa, Valtioneuvoston julkaisu 2020:13, (b) Kestävän kasvun työryhmä, Kestävä talouskasvu ja hyvinvointimme tulevaisuus, Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 2021:12, (c) Teknologianeuvottelukunta, Suomen teknologiapolitiikka 2020-luvulla: Teknologialla ja tiedolla maailman kärkeen, Valtiovarainministeriön julkaisu 2021:30, (d) Parlamentaarinen TKI-työryhmä, Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen käyttöä koskeva monivuotinen suunnitelma: Parlamentaarisen TKI-työryhmän 2022 loppuraportti, Valtioneuvoston julkaisu 2023:13, (e) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030, Hallituksen esitys HE 211/2022 vp.)

DOKUMENTIN TIEDOT / DOKUMENT INFORMATION / DOCUMENT DETAILS

Business Finlandin lausunto - HE 138-2025 - sivistysvaliokunta - 2025-10-21
BFRK/1/060/2025
30100169

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Timo Metsä-Tokila
14.10.2025 16:05 UTC